

Estd : 1962
"A" Accredited by NAAC (2021)
with CGPA 3.52

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग

आयोजित

“योग व निसर्गोपचाराचे नवे आयाम” राष्ट्रीय योग व निसर्गोपचार परिषद

गुरुवार दि. २१-२२ फेब्रुवारी २०२४

स्थळ- मानव्यशास्त्र सभागृह, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

ABOUT SHIVAJI UNIVERSITY :

Shivaji University, has established in 1962, is named after the Great Maratha Warrior and founder of the Maratha Empire Chhatrapati Shivaji. It was inaugurated on 18th November, 1962 by Dr. S. Radhakrishnan, the then President of India. One of the major objectives behind foundation of this University was to cater to the regional needs of South Maharashtra. The jurisdiction of the University is spread over three districts viz. Kolhapur, Sangli and Satara with strength of about 3,00,000 students studying in 293 affiliated colleges and recognised institutes. This region of Maharashtra is rich and varied socio-cultural heritage. Under the innovative and socially reformist leadership of Chhatrapati Shahu Maharaj, the princely ruler of Kolhapur, the city had become at the beginning of this century, a focal point of educational opportunities for all classes and communities of South-Western Maharashtra, and Northern parts of neighboring Karnataka. The prestigious university has recently been accredited with “A-” Grade by NAAC having CGPA 3.52

ABOUT DEPARTMENT OF LIFELONG LEARNING AND EXTENSION:

Department of Lifelong learning and Extension, Shivaji University, Kolhapur have been providing various certificate courses to the stakeholders of society includes students, parents, social workers, industrialists, traders, NGOs, deprived class people, workers, executives, etc. The courses are need based and suitable to the participants. These courses are from one month to twelve month. These all courses are certificate courses. As per UGC guidelines the department can start UG, PG and Ph. D. programs. The Department is accepting the philosophy of lifelong learning as the part of total education programs. The goal of department is strengthening process of human resource development, through continuing education programs enhancing skill providing platform to carry out activities on propagation of education in human rights, strengthening yoga and naturopathy Education.

The Objectives of the Department are to bridge the gap between formal and non – formal education, to reach deprived groups for the purpose of providing education opportunities, to Provide learning facilities according to community needs and social issues, to built platform of Vocational Education courses for generating employment opportunities, to enhance field Outreach Activities and Extension Work, to include skill for Community Research Work and to Provide Recreation facilities for Senior Citizen. The extension activities include imbibing national values such as liberty, equality, justice, secularism, national integration, brotherhood, learning to live together, environmental awareness, empowerment of women and population consciousness etc.

Any institution that is interested to offer one or more of the courses approved by the Department can apply to the Department for approval. If Centre wishes to start any new and innovative course it can also apply to the Department for its approval. Certificates are issued by the University to those who complete the courses.

ABOUT CONFERENCE:

Yoga and Naturopathy is a system of man building harmony with constructive principles of nature on physical, mental, social and spiritual planes of living. It has great, disease preventive and curative as well as restorative potential. The conference will focused on extension activities and Entrepreneurship development in Yoga and Naturopathy.

In this Conference, Students, Teachers, researchers, business men and academicians from India will discuss the opportunities and challenges in the field of Naturopathy and find new ways for the development of this field.

The Conference will discuss topics like yoga important acupressure use of mental stress. Functional foods, naturopathy nutrition, naturopathy in public health, scientific basis for naturopathy concepts etc.

Main Theme:

“New Dimensions of Yoga and Naturopathy”

Sub Themes:

- The Healing Power of Nature
- Preventing Health Problems by Yoga, Naturopathy, Diet, Acupressure
- Naturopathy Support a Person to Live a Healthy Life Style
- Yoga and Naturopathy for holistic health
- Food is the best medicine.
- Historical perspective of Yoga, Naturopathy, Acupressure.
- Recent trends of Yoga, Naturopathy and Acupressure.

Format of the Paper:

Full Paper	2500 to 3000 words excluding the references
Font	Times New Roman/Kruti Dev 030
Title	16 Font size
Body	12 Font size
Sub-title	14 Font size
Line spacing	1.5

References: APA (7th Ed.) Style

The complete paper should be send to the :

1) ace@unishivaji@gmail.com 2) shwetleenabakare@gmail.com

Important Dates:

Submission of Full Paper along with Abstract: 15th February, 2024

Notification of acceptance within one week of submission

Registration Deadline : 5th February, 2024

Conference Dates : 21st & 22nd February, 2024

Online Registration :

Registration should be done using link “Conference Registration” available on Shivaji University Website

https://sukapps.unishivaji.ac.in/WorkshopConferenceSeminarPro_app/#/login

The communication about the conference will be made by email only.

The registration fees should be paid online using payment gateway provided in the online registration.

The registration fee includes tea, refreshment, two lunch meal and conference kit.

The registration fee Rs. 1200/- include accommodation.

Details of Registration Fees :

- Industrialists/Activists/Academicians with Accommodation: Rs. 1200 /-
- Research Scholars, UG & PG Students: Rs. 900 /- (Without Accommodation)

Venue:

Humanities Hall, Shivaji University, Kolhapur.

For Paper Submission and Registration:

Shri. Arvind Palake	-	9370201756
Shri. Uday Ghat	-	9423961984
(Dr.) Neelam More	-	9922007707
Mrs. Aasavari Kagwade	-	9922948655
Mrs. Priti Chavan	-	9970299200
Shri. Kanifnath Pandhare	-	9527164900
Shri. Ravindra Khaire	-	9637210599
Shri. Balasaheb Patil	-	9423817139
(Dr.) Shwetleena Patil	-	7020150956
Mrs. Veena Maldikar	-	9421111177

Convenor:

Prof. (Dr) Ramchandra Pawar (Director)

Co-Convenor:

Shri. Yashodhan Bokil (Assistant Professor)

Advisory Committee:

- Prof. (Dr). D. T. Shirke, Vice-Chancellor, Shivaji University, Kolhapur.
- Prof. (Dr.) P. S. Patil, Pro-Vice-Chancellor, Shivaji University, Kolhapur.
- (Dr.) V. N. Shinde, Registrar, Shivaji University, Kolhapur.
- Prof. (Dr.) Smt. S. H. Thakar, In-Charge Dean, Faculty of Science & Technology
- Prof. (Dr.) S. S. Mahajan, Dean, Faculty of Commerce and Management
- Prin. (Dr.) M. S. Deshmukh, Dean, Faculty of Humanities
- Prin. (Dr.) Smt. M. V. Gulavani, In-Charge Dean, Faculty of (I.D.S)

Department of Lifelong Learning and Extension,
Shivaji University, Kolhapur 416004.
Contact No. (0231) 260 9150/9151

■ कोल्हापूर विषयी

छत्रपती महाराणी ताराराणी स्थापित केलेली स्वराज्याची राजधानी, पश्चिम महाराष्ट्रातील एक ऐतिहासिक, शैक्षणिक व सांस्कृतिकदृष्ट्या पुढारलेले शहर म्हणून कोल्हापूरची देशभर ओळख आहे. रेल्वे, बस व विमान सेवेने देशाच्या महत्वाच्या शहरांना कोल्हापूर जोडले आहे. पुण्यापासून २५० कि. मी. व बेळगावपासून ११० कि.मी. अंतरावर पंचगंगा नदीच्या काठी शहर वसले आहे.

■ शिवाजी विद्यापीठाची माहिती :

स्वराज्य संस्थापक छत्रपती शिवाजी महाराज यांचे नावे १८ नोव्हेंबर १९६२ मध्ये महाराष्ट्र शासनाने शिवाजी विद्यापीठाची स्थापना केली. जवळपास ८५३ एकरच्या निसर्गरम्य परिसरामध्ये कोल्हापूर येथे शिवाजी विद्यापीठ स्थापित आहे. जवळपास ३ लाख विद्यार्थी, २९३ महाविद्यालये व ४६ पदव्युत्तर विभागामार्फत विद्यापीठ ज्ञानदानाचे काम करित आहे सुरुवातीस प्रादेशिक शैक्षणिक गरजा पूर्ण करण्याकरीता स्थापन झालेले हे ज्ञान केंद्र आज देशातील एक आघाडीची शैक्षणिक व संशोधनपर संस्था म्हणून नाव रूपाळा आली आहे. नॅकच्या मुल्यांकनात विद्यापीठास "A++" मानांकन असून ३.५२ CGPA आहे.

■ विद्यापीठामध्ये या विभागाची स्थापना :

शिवाजी विद्यापीठाने १९८४ साली प्रौढ आणि निरंतर शिक्षण व विस्तार कार्यविभाग सुरू करण्यासाठी विद्यापीठ अनुदान मंडळास प्रस्ताव सादर केला. त्या मंडळाने पत्र क्रमांक F-6/81 दिनांक २४ नोव्हेंबर, १९८२ च्या पत्रानुसार विभागाच्या स्थापनेस मंजूरी दिली. सन १९८३ मध्ये विद्यापीठाच्या कार्यकारी समितीने मान्यता दिली. मार्च १९८४ पासून विभागाच्या कामास रितसर सुरुवात झाली. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ कायदा-२०१६ नुसार विभागाच्या नावात दि. ०१ मार्च, २०१७ पासून बदल करण्यात आला असून आजीवन अध्ययन व विस्तार या नावाने विभाग ओळखला जात आहे.

■ भूमिका :

शिक्षण ही आयुष्यभर चालणारी प्रक्रिया आहे. पदवी शिक्षणाचा औपचारिक कालखंड संपल्यानंतर ही शिक्षणाची प्रक्रिया चालू राहिली पाहिजे. ही शिकण्याची प्रक्रिया निरंतरपणे चालू ठेवणे ही निरंतर शिक्षण विभागाचे कार्य आहे. निरंतर शिक्षण हे समाजाच्या विविध स्तरांच्या शिक्षणविषयक गरजा अनौपारिकरित्या राबविणेसाठी एक प्रभावी माध्यम आहे. विद्यापीठ व महाविद्यालये ही समाजात व समाजासाठी वसलेली आहेत. काही जणांना हे औपचारिक शिक्षण मिळाले आहे. परंतु बऱ्याच लोकांना आर्थिक व सामाजिक अडचणींमुळे या शिक्षणाचा लाभ घेता आला नाही. या दोन्ही प्रकारच्या नागरिकांना शिक्षण उपक्रमांचा लाभ आजीवन अध्ययन व विस्तार विभागाच्या उपक्रमांमधून मिळत असतो. या विभागाने विद्यापीठ अनुदान मंडळाच्या मार्गदर्शिकातत्त्वानुसार व महाराष्ट्र शासनाच्या विविध धोरणाचा अवलंब व पुरस्कार केला आहे.

■ परिषदेची भूमिका :

स्पर्धेच्या जगात अस्तित्व टिकवण्यासाठी माणसाची सुरु असलेली धावपळ हीच व्यक्तीच्या अनाआरोग्याची मुख्य कारणे ठरली आहे. मानसिक ताणतणाव, अयोग्यसवयी, अनैसर्गिक व अवेळी घेतला जाणारा आहार, वाढते प्रदूषण यामुळे आजारांचे प्रमाण वाढले आहे. आजारावर वापरला जाणाऱ्या औषधाचे दुष्परिणामविरहीत उपचार पद्धतीची आवश्यकता आहे.

योग व निसर्गोपचार ही भारताचे संपूर्ण जगाला दिलेली औषधविरहीत प्रतिबंधात्मक उपचार पद्धती आहे. सुयोग्य हालचाल, योग्य व संतुलित आहार, माती, पाणी, आकाश, वायू, अग्नी या पंचमहाभूतांचा वापर करून केलेली उपचार पद्धती म्हणजेच योग व निसर्गोपचार होय. जागतिक आरोग्य संघटनेने मान्यता दिलेली, भारतदेशाच्या आयुष्य मंत्रालयाने पुरस्कृत केलेली ही पद्धती भारतीय प्राचीन विज्ञानाचे सार आहे.

निसर्ग हा महान वैद्य आहे. हे मूळतत्त्व असलेल्या या उपचारपद्धतीचा प्रचार व प्रसार व्हावा. यातील नवे आयाम समाजासमोर यावेत या हेतूने या परिषदेचे आयोजन केले आहे.

■ परिषदेची उद्दिष्ट्ये :

- १) योग व निसर्गोपचाराचा प्रचार व प्रसार करणे
- २) शास्त्रातील नवे आयाम शोधून समाजासमोर मांडणे
- ३) स्वस्थ व निरामय आरोग्यसाठी योग व निसर्गोपचाराचा वापर वाढवणे.
- ४) या शास्त्रात नव्या ज्ञानाची भर टाकणे
- ५) दैनंदिन जीवनात उद्भवणाऱ्या शारीरिक मानसिक समस्येवर या शास्त्राच्या माध्यमातून उपाय शोधणे.
- ६) योग व निसर्गोपचार शास्त्रातील संशोधनाला चालना देणे.

■ परिषदेचे विषय :

योग व निसर्गोपचाराचे नवे आयाम -

- १) निसर्ग हाच उपचारक
- २) रोग प्रतिबंधासाठी योग, निसर्गोपचार, आहार व अॅक्यूप्रेशर
- ३) व्यक्ती स्वस्थ राहण्यासाठी निसर्गोपचार
- ४) समग्र आरोग्यासाठी योग निसर्गोपचार
- ५) आहार हेच औषध
- ६) योग निसर्गोपचार व अॅक्यूप्रेशर ची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी
- ७) योग निसर्गोपचार मधील सद्यकालीन प्रवाह

■ सल्लागार समिती

प्रा. (डॉ.) डी. टी. शिर्के, मा. कुलगुरु, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

प्रा. (डॉ.) पी. एस. पाटील, प्र. कुलगुरु, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

डॉ. व्ही. एन. शिंदे, कुलसचिव, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

प्रा. (डॉ.) श्रीमती एस. एच. ठकार, प्र. अधिष्ठाता, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा

डॉ. एम. एस. देशमुख, संचालक, नाविन्यपूर्ण, नवोपक्रम

■ आयोजक समिती

प्रा. (डॉ.) आर. जी. पवार, अध्यक्ष, संचालक, आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग

श्री. यशोधन शांताराम बोकील, सदस्य (सहा. प्राध्यापक)

■ संपर्क समिती

श्री. अरविंद पालके - ९३७०२०१७५६

श्री. उदय घाटे - ९४२३९६१९८४

डॉ. निलम मोरे - ९९२२००७७०७

सौ. आसावरी कागवाडे - ९९२२९४८६५५

सौ. प्रिती चव्हाण - ९९७०२९९२००

सौ. विना मालडीकर - ९४२१११११७७

श्री. सुधाकर भोसले - ९४०४२६३४४९

श्री. वसंत सिंघन - ९८२३७३७८६४

श्री. अभिजीत जाधव - ९५०३९३४३१९

श्री. कानिफनाथ पंढरे - ९५२७१६४९००

श्री. बाळासाहेब पाटील - ९४२३८१७१३९

श्री. टी. आर. गुरव - ७६२०६३२७३२

डॉ. श्वेतलिना पाटील - ७०२०१५०९५६

■ तज्ञ व्यक्ती

१) आचार्य हेमंत खेडेकर - आंतरराष्ट्रीय निसर्गोपचार तज्ज्ञ, गुरुकुल निसर्गोपचार आश्रम भोर पुणे.

२) रविंद्र खैरे - बिझनेस कोच, कोल्हापूर.

३) नारायण अंभोरे - निसर्गोपचार तज्ज्ञ, जालना.

४) डॉ. शरदचंद्र भालेकर - योग तज्ज्ञ कैवल्यधाम, लोणावळा.

५) श्रीमती. किरण सारडा - सिनियर पौराणिक हिलर, कोल्हापूर.

६) अशोक कळस्कर - स्पोर्ट्स मसाज, मुंबई.

कार्यक्रम पत्रिका

■ प्रथम दिवस

सकाळी	०९.०० ते १०.००	नाव नोंदणी व अल्पोहार
	१०.०० ते १२.००	उद्घाटन व मुख्य व्याख्यान
	१२.०० ते १.००	व्याख्यान (व्दितीय व्याख्याते)
	१.०० ते २.००	भोजन
	२.०० ते ४.००	व्याख्यान (तृतीय व्याख्याते)
	४.०० ते ५.३०	व्याख्यान (चतुर्थ व्याख्याते)

■ दुसरा दिवस

सकाळी	०८.०० ते ०९.००	योग सराव शुध्दीक्रिया प्रदर्शन
	०९.०० ते १०.००	अल्पोहार
	१०.०० ते ११.००	व्याख्यान (प्रथम व्याख्याते)
	११.०० ते १२.००	व्याख्यान (व्दितीय व्याख्याते)
	१२.०० ते ०१.००	सांस्कृतिक योगा-प्रात्यक्षिके
	०१.०० ते ०२.००	भोजन
	०२.०० ते ०४.००	पेपर प्रझेंटेशन
	०४.०० ते ५.००	समारोप व प्रमाणपत्र वितरण

■ नाव नोंदणी शुल्क :

- * शिक्षक/विद्यार्थी (निवासी): प्रत्येकी रू. १२००/- (नोंदणी, अल्पोहार व भोजन)
- * शिक्षक/विद्यार्थी (अनिवासी): प्रत्येकी रू. ९००/-
- * नाव नोंदणी अंतिम दिनांक : १५ फेब्रुवारी २०२४
- * नाव नोंदणी शुल्क
https://sukapps.unishivaji.ac.in/WorkshopConferenceSeminarPro_a pp/#/login या लिंकवर नोंदणी करून शुल्क भरावे. शुल्क भरलेली रिसीट डाऊनलोड करावी किंवा ईमेज किंवा स्क्रीन शॉट काढून याच Google form वर अपलोड करणे अनिवार्य आहे.
- * पेमेंट करताना Other Option मध्ये जाऊन युजर नेम व पासवर्ड तयार करावा लागतो. तद्नंतर Workshop/conference/seminar.Dett. of LifeLong Learning या Purpose खाली शुल्क भरावे.
- * परिषदेबाबतची सविस्तर माहिती www.unishivaji.ac.in या विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर मिळेल.
- ४) पेपर स्वरूप : शब्दमर्यादा - २००० शब्दापर्यंत
* लिपी - कृतीदेव-३० (युनिकोड) Font Size 14 (12)
- ५) पेपर स्वरूप - विषय: अनुभवानुसार प्रस्तावना, इतिहास, संकल्पना, आशय, उपचार, अडचणी.
- ६) पेपर जमा संपर्क : डॉ. श्वेतलिना पाटील
मोबा. ७०२०१५०९५६ shwetleenabakare@gmail.com

